Dimmalætting

Stovnað 1878
Ábyrgdarbladstjóri: Beate L. Samuelsen
Bladstjóri: Georg L. Petersen
Útgevari: P/F Dimmalætting
Prent: Dimmalætting

AVGREIÐSLA: Mánad. til hósd. kl. 8.00-17.00. Friggjad. kl. 8.00-16.00. Leygard. stongt. Tlf.-avgreiðsla kl. 8.00-16.00. Tlf. 311212. Fax. 310941. Smyrilsvegur 13, Postboks 19, FO-110 Tórshavn.
e-mail: redaktion@dimma.fo, prent@dimma.fo, lysing@dimma.fo, haldari@dimma.fo, bokhald@dimma.fo, kronikk@dimma.fo, vidskerin@dimma.fo

INNLATINGARFREIST FYRI LÝSINGAR

	Týsdagsblaðið	Mikudagsblaðið	Hósdagsblaðið	Friggjadagsblaðið	Leyg.dagsblaðið
Størri lýsingar	fri. kl. 12	man. kl. 12	týs. kl. 12	mik. kl. 12	hós. kl. 12
2 tg. tekstlýsingar	má. kl. 10	týs. kl. 10	mik. kl. 10	hós. kl. 10	fri. kl. 10
Okkara Gulu	fri. kl. 15		týs. kl. 15		hós. kl. 15

Lýsingar, ið nógv arbeiði er av, mugu vera inni í góðari tíð.
Litlýsingar og lýsingar við framihjáplássi skulu bíleggjast í góðari tíð.

Vanligar treytir: Síðustødd: 8 teigar á 41x515 mm. 1/1 síða 4.160 mm. Útsjónd: Lýsingar, sum eftir blaðsins meti kunnu mistakast fyri blaðtilfar, skulu merkjast við orðinum: Lýsing, sum verður roknað uppí lýsingarmátið. Orðið INSERAT verður ikki góðtikið. Innlatingarfreist fyri lýsingar: Sæst á skemanum til vinstru.

Fyrivarni: Innihaldið í lýsingunum má ikki stríða móti galdandi lógum. Ábyrgdina fyri hesum hevur lýsarin. Blaðið tekur sær rætt til at sýta at taka lýsingar við, sum blaðið metir óynsktar.

Teknisk viðurskifti og umhugsan fyri lesarum og lýsarum ger, at blaðið má tilskila sær rætt til at

1. gera smærri týdningarleysar broytingar í lýsingum hvat teksti og uppsetan viðvíkir.
2. skjóta út eina lýsing til seinri blað. Litlýsingar kunnu bert takast við, um tekniskú viðurskiftini loyva tað.

Endurgjald fyri møguligar villur, sum lýsarin sjálvur ikki hevur skyldina fyri, er vanliga prísavsláttur eftir blaðsins meti um virðisminkan av lýsingini, men í mesta lagi at lýsingin, ella líknandi lýsing, verður tikin við aftur seinni ókeypis. Villur, sum standast av vánaligum lýsingartilfari hevur blaðið onga ábyrgd av.

Lýsingar, sum verða inntelefoneraðar, verða altíð lisnar uppaftur, og blaðið tekur tí onga ábyrgd fyri villur, sum koma á henda hátt.

Ideologiskar loysingarhugsjónir

Í vikuni, sum farin er at halla, hevur løgmansrøðan, sum siður er, verið viðgjørd í tinginum. Tá løgmaður sjálvur skuldi taka saman um og gera eina niðurstøðu av tí, sum løgtingslimir hava havt av viðmerkingum til sagda orðið, vísir tað seg, at hann hevur ikki skilt minsta petti av orðaskiftinum, sum útvarpað hevur verið inn í hvørt heim í góðveðrinum.

Halovaðu orðini frá einum lítlum parti av samgonguni hevur hann sjálvandi tikið til sín. Oyruni hava verið væl og virðiliga latin aftur fyri øllum hinum, sum onnur hava hoyrt frá hesum sama røðarapalli.

Hetta er ikki sagt fyri bert at finnast at, men fyri at taka veruleikan fram eftir at hava hoyrt viðmerkingarnar. Sambært teimum var verri enn so hundrað prosent undirtøka í samgonguni í sambandi við løgmansrøðuinnihaldið. Heldur ikki var samgonguundirtøka við øllum teimum ætlanum, sum tiknar vóru við í løgmansrøðuna eftir trýsti frá ágangandi tjóðveldistrýsti í landsstýrinum.

Tá samanum kemur, hava atfinningarnar verið nógv fleiri enn rósurnar, tí tann parturin av samgongulimunum, sum funnist hevur at løgmansrøðuni, er ikki hvør sum helst. Har hava verið bæði fíggjarnevdarformaður, nevndarformenn av ymsum slag og politiskur tjóðveldishøvdingi fyri norðan, ið loyst hava frá posabandinum.

Og tað við røttum.

Hvussu vit skulu kunna fremja allar tær ætlanir, sum løgmaður hevur boðað frá, skulu fremjast, er fyri Føroya fólki so langt burturt frá tí veruleika, tey knógva undir hvønn einasta dag, at helvtin er meiri enn nóg mikið hjá okkum at skulu slúka eina ferð aftrat.

Inntøkur og útreiðslur landsins samsvara ikki. Har er eingin javnvág. Men tað heldur løgmaður ikki bilar nakað, tí sambært honum eiga vit so nógvar pengar í landskassanum, at tá danski blokkstuðulin kemur aftrat, ja, so flýtur yvir, hóast sami stuðulin er ætlaður til at gjalda heilt aðrar útreiðslur við.

Heldur ikki tað hevur samgongulandsstýrið skilt, tí har eru teir ikki komnir longur, enn til at blokkurin er ein gáva frá dønum til føroyingar.

Oljuvinnan, sum samgongan hevur sett sítt álit á, hongur framvegis í einum kløkum tráð. Enn hevur eingin olja sprýtt upp úr havinum og síðani stoytt yvir í føroyskar oljutangar. Ei heldur hevur hon givið nakað av sær, sum sæst í landskassanum sum ein inntøka. Hinvegin hevur hon drenað landskassan fyri ikki so heilt lítið av peningi við at stáplað eina oljufyrisiting upp á beinini, og nú skjótt eisini eina oljumáladeild.

Dreymaverð landsstýrisamgongunnar tykist ongan enda at fáa, og gerst hon sera kløkk, tann dagin veruleikin gongur upp fyri henni.

Tað hevði tænt henni best, um hon ikki læt seg stýra av ideologiskum loysingarhugsjónum.

Tillukku við barninum

Hvønn leygardag ynskir Dimmalætting foreldrum tillukku við lítla barninum, annaðhvørt bara í teksti ella í teksti og myndum. Hetta gera foreldrini sjálvi av: Send brævbjálvan til Dimmalætting, postboks 19, 110 Tórshavn merkt »Tillukku við barninum«, skriva avsendara, navn og adressu, so vit kunnu senda myndina aftur sum skjótast. Tað er ókeypis hjá foreldrum at fáa mynd í blaðið. Vit skulu hava myndirnar í seinasta lagi friggjamorgun. Um foreldrini ynskja tað, kann myndafólk frá blaðnum taka myndina ókeypis. Ring 311212, og vit avtala nærri.

Orðið

Les 1. Korintbræv 13

KÆRLEIKIN BREIÐIR ÚTYVIR

Og havið fram um alt brennandi kærleika hvørt til annað, tí kærleikin fjalir fjøld synda!
– 1. Pætursbræv 4,8

SANNUR kærleiki hevjar seg yvir brek. Hann tolir og ber yvir við talleysum glósum og agnarorðum. Við eymum hjartalagi breiðir hann verjutjald út yvir tað, hann hevur tokka til, og roynir náðifult at veita hesum »eitt høvi aftrat«.

Tá ið Alexander hin stóri gjørdist keisari (heimsins), setti hann sær fyri at fáa ein oljumálning av sær sjálvum. Mætasti listarmaður í ríkinum var boðaður til at fremja meistaraverkið. Tá ið hann kom til hóv Alexanders, kravdi viðgitni herførarin, at málningurin av honum skuldi vera beint í andlitið og ikki við liðini til. Hetta var listarmanninum eitt royndarhav, tí onnur andlitssíða Alexanders var mishátt snáldrað við djúpum arri, bardagasærdur sum hann var. Tá ið listarmaðurin hevði hugsað um málið eina løtu, fann hann hyggjuráðini. Hann bað Alexander seta seg við eitt borð við hond undir kinn, fór so yvir til hansara og rættaði fingrarnar so, at teir fjaldu tað ljóta arrið. Síðani fór hann til verka og tilevnaði málning, herføraranum so meinlíkur. Nakað soleiðis er tað, at kristiligur kærleiki ber yvir við ella roynir at minka um brek og ófullkomileika annara – tí kærleikin *»breiðir yvir alt, tolir alt.«*

Onkur hevur lagt til merkis, at í 1768 brúkti Encyclopedia Britannica bert fýra setningar til orðið »atom«, men **»kærleiki« var umrøddur við samfullum fimm blaðsíðum!** Í 1956 útgávuni fekk »atom« tiggju og eina hálva síðu, men tá varð **»kærleiki« als ikki tikin upp á tunguna.**

Gævi, størri umhugsni og samkensla ráddi okkara millum í einum heimi, har sjálvgóðskan bara mennist. Elskar tú hini við **brennandi** kærleika, støðugt fyrigevur og verjir tey? Ella ert tú sjálvgóður, atfinningarsamur og haturseltandi týnari? Kom og les 13. kapittul í Fyrra Korintbrævi uppaftur og uppaftur og ...

© -prp-

Minningarorð

Minningarorð um
Hera Berg
yvirlækna

føddur 15. januar 1935 – deyður 3. august 1999

Tíðliga í morgun (týsmorgunin), meðan sólin enn spakuliga reis eystur í havi henda so fagra summarmorgun, fór Heri Berg, leiðandi yvirlækni á sálardeild Landssjúkrahússins um sýnina burtur úr hesi verð.

Heri var einabarn, sonur teirra Jákup og Sigrid Berg. Mamman doyði í góðum árum, men pápin gjørdist elligamal og var síni seinastu ár at vera hjá Hera og Rigmor. Pápin var lærari og til tað seinasta sera virkin at granska, skriva og geva út søguligt lestrartilfar.

Heri vaks upp í Øravík, har pápin var lærari. Seinni fluttu tey til Vágs, men annars var Heri nógv at vera hjá ættarfólki í Hovi. Eg haldi, at hann mest av øllum kendi seg sum hovbing.

Heri giftist við Rigmor Bech úr Vági, og eiga tey børnini Anniku og Kára umframt nú eisini abba- og ommubørn.

Heri var familjukærur persónur og fróddist hóast lítillátin m.a. um, at tey øll í húsinum vóru so frammarlaga í somu ítróttargrein og gjøgnum árini vunnu nógv heiðursmerki til húsið.

Sjálvur var Heri ikki tað nógv til fjals og fjøru, men hevði so mong onnur týðandi áhugamál. Tí fróddist hann og var ikki sørt errin av, at abbasonurin Jákup í so máta tók seg so væl upp, sum hann vaks til, fór á fjall og í grind og var so nógv í Hovi ímillum ættarfólk har.

Heri tók læknaprógv miðskeiðis í sekstiárunum og var eitt skifti kommunulækni í heimbygdini Vági, men fekk skjótt hug til at serútbúgva seg í sálarsjúkufrøði, sum skuldi vísa seg at vera eitt fakliga sæð gott val, so kringur og arbeiðssamur hann gjørdist á tí økinum. Fyrst var hann eina tíð hjálparlækni hjá Árna Olsen á tí tá nýstovnaðu psykiatrisku deild, og eftir nøkur ár í Danmark at taka neyðugu serútbúgvingina kom hann heimaftur seinnapartin í sjeytiárunum, hesaferð sum yvirlækni saman við Árna Olsen.

Hesi seinnu árini, síðani Árni Olsen fór frá við eftirløn, hevur Heri Berg mest sum burturav havt ta tungu ábyrgdina sum administrerandi yvirlækni umframt sjálvt læknaarbeiðið, sum bara er vaksið og vaksið.

Hetta var støðan, tá vit fyri snøgt fimm mánaðum síðani varnaðust hann sjúkan mitt í hansara gerandisarbeiði, og longu seinni sama dag sýndu kanningar, at hann var feigur.

Heri hevur væl studdur av konu og børnum í tolni og spaklyndi borið hesa óvæntaðu og brádligu vanlagnu og ta sváru sjúkraleguna, til hann í morgun stillisliga sovnaði burtur.

Á psykiatrisku deild er stórur saknur, nú Heri ikki er meira. Hann var fakliga ótrúliga dugnaligur, arbeiðssamur og samvitskufullur – og tað kanska ov mikið av tí góða. Sjálvur segði hann seg sjálvironiskur vera putlutan persón, men við slíkum samvitskusemi saman við alsamt vaksandi og tyngjand og – tykir tað mær – mangan hopleysum, fyri ikki at siga ábyrgdarleysum, aløgdum leiðslubyrðum, so skal av sonnum sterk heilsa til at megna arbeiðssetningin so væl og samvitskufult, sum Heri royndi, treytaleyst lýðin mótvegis fyrisiting og í seinna enda politiskt settum virkistreytum.

Sjúklingar hildu nógv um Hera sum sálarlækna, og tað gav at bíta, sum tað alsamt legðist meira og meira til av hjálpsøkjandi sjúklingum á tí øki, sum hann burturav tók sær av.

Eisini sum starvsfelagi og stjórnandi yvirlækni hevði hann stóra virðing. Hann kendi stóra ábyrgd av og var góður við sítt starvsfólk, og tók tað honum sera fast seinnu mongu árini, tá tað hevur sansað at á heilsuøkinum.

Hann spílaði seg út og læt seg eftir øllum at døma spíla í so nógv út av ómenniskjansligum arbeiðsbyrðum, men kortini var hann altíð hin sami sinniligi, umhugsni og spaki maðurin við hond um deildarinnar stýrisvøl.

Tað var eisini hansara tunga ábyrgd at seta at medarbeiðarum, um so gjørdist neyðugt, men mær er sagt, at hann í so máta var rættvísur og ikki minst mildur í síni medferð.

Persónliga kennist Heri mær bart út ómissiligur. Vit hava altíð verið serliga góðir báðir hvør við annan, og kendist tað natúrligt at hava tætt samstarv, nú vit báðir starvsliga vóru elstir eftir av tí gomlu garduni, aftaná at Árni Olsen var farin frá.

Heri kendi stóra ábyrgd og umsorgan fyri mær, ikki minst fakliga, og lívgaði meg regluliga við tí nógva, sum hann eisini tók sær stundir at halda seg fakliga ajour við.

Sum leiðandi yvirlækni hevði Heri onga formliga skyldu at ráðføra seg við ella kunna psykologin um alt tað, sum hann í starvi sínum tókst við, men kortini var ikki dagur frá Gudi, uttan at hann tók sær stundir at støkka inn á gólvið við onkrum, sum lá honum á sinni, ella bert at sýna psykologinum tann sóma at kunna hann ella taka hann við upp á ráð.

Og so vítt eg nú aftaná minnist, hevur ongantíð verið øvugt orð okkara millum hesi mongu virkisár saman, og tað sigur ikki so lítið um hansara tolsemi.

Umframt alt var Heri Berg ein skemtari av Guds náði, soleiðis at skilja, at hann í sínum spakføri dugdi so ómetaliga væl at síggja tað hóast alt stuttliga í dagsins trupulleikum og tað á ein slíkan hátt, at skemtið ongantíð kendist niðrandi fyri triðja persón.

Heri Berg var á mangan hátt psykiatrisku deild og føroyskari psykiatri eitt virðiligt umboð eins væl innan- sum uttandeildar, hóast hann óstoltur helt ein lágan profil og ikki krámaði sær framat í fjølmiðlunum. Innandeildar var hann ein framúr veitslurøðari og dansaði sum ein eingil.

Heri Berg verður nógv saknaður av okkum øllum á psykiatrisku deild, bæði medarbeiðarum, sjúklingum og avvarðandi, men persónliga verður saknurin meinastur hjá konu, børnum, abbabørnum og aðrari familju, sum hava gingið gjøgnum hesa sváru tíð við Hera.

Í djúpastu samkenslu við hansara nærmastu drýpa vit høvur í størstu virðing og lýsa frið yvir Hera Berg, yvirlækna. Hann stríddi vissuliga hitt góða stríðið.

Tórshavn
tann 3. august 1999

Eyðun Joensen
psykologur
Heilsuverksins

Andlát

†

Kunngjørt verður fyri ætt, vinum og kenningum, at kæri maður mín, góði pápi, verpápi, abbi og langabbi

Niels Holm Petersen
Tórshavn
(vanliga nevndur Holm)

andaðist 2. august, 87 ára gamal.
Jarðarferðin verður úr Vesturkirkjuni hósdagin 5. august kl. 14.

Familjunnar vegna
Frida

Merkisdagar

Ein heilsan til
Knút Joensen

á 70 ára føðingardegnum í dag, 5. august

Góði abbi, nógvar eru løturnar, vit hava verið saman við tær, sjálvt um avstandurin ikki hevur verið so lítil ímillum okkara. Og eisini nú vit búgva á flatlondum hava tú og omma vitjað okkum.

Altíð hava tú og omma veitt okkum eina hjálpandi hond við ymiskum, og tað eru vit sera takksom um.

Mangan túrin hava vit verið saman úti við báti og fiskað og eisini staðið á keiini við tráðu og fiskað, og tá vit eru komin heim aftur við fongi, hevur omma gjørt frikadellur av fiskinum.

Eisini hevur abbi verið og fiskað rækjur við »Ocean Castle«, og tá skipið er komið heimaftur av fiskiskapi, hava vit staðið spentir á keiini at sæð abba aftur, og altíð hevur hann havt okkurt við til okkara.

Abbi hevur koyrt buss og taxabil fyri abbabeiggja, og onkran túrin eru vit eisini slopnir við, tá vit hava verið har vesturi, og tað hevur verið sera stuttligt.

Abbi plagar nú at stytta sær stundir við at byggja modellskip. Hann hevur gjørt eina flotta slupp, og nú er hann í holt við at gera ein sleipibát, sum vit skulu eiga.

Vit gleða okkum at koma heimaftur til Føroya at búgva, so vit kunnu vera meira saman við tykkum, men vit eru glaðir um, at vit náa tann stóra føðingardagin, áðrenn vit fara niðuraftur til Danmarkar aftan á lokna summarferiu.

Vit vóna, at vit koma at hava nógvar góðar løtur aftrat saman við tykkum, abba og ommu, og ynskja tykkum alt tað besta frameftir.

Má Gud signa tykkum og gera dagin ógloymandi.

Hjartaliga tillukku frá okkum.

Knút, Oluf
og Jón Marni

50 ár

30. juli fylti Johan Eli Ellendersen, búsitandi í Horsens, 50 ár.

Eli er fakligur leiðari á Byggeriets Planlægning og Styring á Byggeteknisk Højskole í Horsens, har hann hevur starvast síðani 1993.

Foreldur Eli eru føroysk. Hann er føddur í Havn, men uppvaksin í Keypmannahavn. Í Føroyum fór hann at læra til timburmann og fór síðani niður aftur, har hann í 1974 tók útbúgving sum bygningskonstruktørur í Horsens. Við hesi útbúgving kom hann heimaftur at arbeiða.

Í 10 ár starvaðist hann hjá Landsverkfrøðinginum, og í tvey ár hevði hann við projektering og eftirlit við byggiarbeiðinum hjá Pf. Guttesen og Staksberg, áðrenn hann og tveir vinmenn fóru undir egið virki, Pf. Byggitek, í 1986, har Eli var stjóri. Tá mest var at gera, hevði hann um 70 fólk í arbeiði.

Í fleiri ár var Eli Ellendersen fakfelagsformaður, til hann flutti til Danmarkar, skriva starvsfelagar hansara á Byggeteknisk Højskole í Horsens í eini heilsan til Johan Eli Ellendersen, nú hann fylti hálvthundrað.